

Ali KARAÖBA

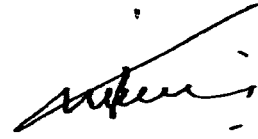
Uşak Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞİKHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. 20/05/2025

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Türkiye'de gençler, fırsat eşitliği temelinde eğitim, istihdam ve güvenli yaşam hakkına erişememektedir. Yoksulluk, sosyal güvencesizlik ve kamusal destek mekanizmalarının yetersizliği nedeniyle 18-25 yaş aralığındaki gençler, çoğunlukla en riskli ve korumasız çalışma alanlarına yönelmekte; bu durum iş cinayetleriyle sonuçlanmaktadır. Gençliğin emeği, sağlıksız ve güvencesiz koşullarda en korunaksız biçimde sömürülmekte, yaşam hakkı sistemli olarak ihlal edilmektedir. Gençliğe atfedilen "yarının teminatı" anlayışı ile sahadaki gerçekler arasındaki uyumsuzluk, bu alanda daha kapsamlı ve önleyici politikalara ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG) tarafından kamuoyuyla paylaşılan verilere göre, 2013-2025 yılları arasında en az 2728 genç işçi çalışırken hayatını kaybetmiştir. Bu ölümlerin büyük bölümü inşaat, tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde yaşanmış; yüksekten düşme, trafik kazası, ezilme, elektrik çarpması ve zehirlenme gibi büyük ölçüde önlenabilir nedenlerden kaynaklanmıştır. Ayrıca, göçmen genç işçilerin ölüm oranı, genel ortalamanın yaklaşık iki katıdır. Bu ölümler özellikle mevsimlik tarım, gıda, tekstil, metal gibi sanayi işkolları ile inşaat, konaklama ve genel işler alanlarında yoğunlaşmaktadır. Kadın genç işçiler ise ağırlıklı olarak tarım, tekstil ve sağlık sektörlerinde hayatını kaybetmektedir.

Öte yandan, ölen genç işçilerin yalnızca %3'ünün sendikalı olması, örgütlenme hakkına erişimdeki yapısal engellerin genç işçiler üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır. Bu tablo, yalnızca

iş sağığı ve güvenliğı uygulamalarındaki yetersizliğı değıl, aynı zamanda gençlerin temel hak ve özgürlüklerden mahrum bırakıldığını da göstermektedir.

Bu bağlamda,

1. 2013-2025 yılları arasında iş kazalarında hayatını kaybeden genç işçilerin sayısı Bakanlığınız kayıtlarında kaçtır? Bu ölümler sektör, ölüm nedeni ve yaşa göre nasıl dağılmaktadır?
2. Genç işçilerin iş sağığı ve güvenliğı eğitimlerine erişimi konusunda Bakanlığınız tarafından yürütölen çalışmalar nelerdir?
3. Genç işçilerin sendikal örgütlenme ve hak arama mekanizmalarına erişimini artırmak amacıyla ne gibi önlemler alınmaktadır? İşyerlerinde temsil edilebilmeleri adına yürütölen ya da planlanan bir çalışma bulunmakta mıdır?
4. Genç işçilerin karşılaştığı risklerin azaltılması ve iş sağığı ve güvenliğı önlemlerinin artırılması amacıyla Bakanlığınızın planladığı yeni politikalar nelerdir?
5. Genç işçilerin işe başlamadan önce almaları gereken zorunlu iş sağığı ve güvenliğı eğitimlerinin denetimi ve uygulanmasına ilişkin Bakanlığınızca yürütölen herhangi bir özel izleme mekanizması bulunmakta mıdır?
6. 2013-2025 yılları arasında iş kazalarında hayatını kaybeden genç göçmen işçilerin sayısı Bakanlığınız kayıtlarında kaçtır? Sektör, ölüm nedeni ve yaşa göre nasıl dağılmaktadır?
7. Göçmen genç işçilerin iş kazalarındaki oranının genel ortalamanın iki katı olması karşısında, Bakanlığınız bu kırılgan grubu korumaya dönük özel bir politika geliştirmeyi planlamakta mıdır?